

TÜRK CUMHURİYETLERİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI YAPILDI

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Ekonomik Araştırma ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Türk Cumhuriyetleri Bilgi Teknolojileri Çalışma Grubu Toplantısı" 17 Aralık 2002 tarihinde Dış Ticaret Müsteşarlığı Salonunda yapılmıştır.

Doç. Dr. Mehmet Kara tarafından geliştirilen Kiril Alfabetini Latin Alfabetine dönüştüren Gaspıralı isimli yazılım hakkında bilgi alınması, çalışma grubunun faaliyetlerine ilişkin genel görüşme, duyurular, diğer konular ve gelecek toplantının tarihinin belirlenmesi gündemiyle yapılan toplantıda ilk olarak Kırıkkale Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Kara tarafından geliştirilen Kiril Alfabetini Latin Alfabetine dönüştüren yazılım görüşülmüştür. Yazılım hakkında bilgi veren Doç. Dr. Mehmet Kara Gaspıralı adı verilen yazılımın kağıt üzerinde basılı bulunan Kiril Alfabetindeki metnin önce scanner vasıtasıyla bilgisayar ortamına alındığını, OCR yazılımı Fine Reader kullanılarak Word dosyasına dönüştürüldüğünü, Özbekçe ve Altayca lehçelerinde dönüştürmedeki başarı oranının % 70, diğer Türk lehçelerinden dönüştürme başarı oranının ise %90 olduğunu buna karşılık Latince'den Kiril alfabetine dönüştürme seçeneğinin bulunmadığını belirtmiştir. Yazılımın tanıtımından sonra yapılan değerlendirmede bu yazılımın Kiril Alfabetini terk ederek Latin Alfabetine geçen ülkelerin eski dokümanlarının kullanılmasında işe yarayacağı, yazılımın ve Doç. Dr. Mehmet Kara'nın konuya ilişkin çalışmalarının desteklenmesinin faydalı olacağı ve Çalışma Grubu'nun dil konusunda yaptığı ve yapacağı çalışmalarda Doç. Dr. Mehmet Kara ile işbirliği yapılmasının gerekli ve faydalı olacağı noktalarında görüş birliğine varılmıştır.

Çalışma Grubunun Faaliyetlerine İlişkin yapılan görüşmelerde, şimdiye kadar yapılan işler/projeler ve yapılması öngörülenler hakkında aşağıda belirtilen konular hakkında görüş birliğine varılmıştır.

- Bölge ülkelerinin internet altyapısını güçlendirme projesi,
- Bölge ülkelerinde Halk İnternet Odalarının kurulması,
- KOBİ-Net projesi kapsamına Türk Cumhuriyetleri'nin de alınması,
- Kültür Bakanlığı'nın 1992 yılında çıkardığı Türk Lehçeleri sözlüğünün elektronik ortama alınması,
- TDK'nın hazırladığı Türk Lehçeleri sözlüğünün belli bir bölümünün elektronik ortama alınması,
- Bölge ülkeleriyle yazılım alanında işbirliği geliştirme öngörüşmesi,
- Eğitim alanında işbirliğini geliştirme projesi ön projesi,
- TBD-TÜRK haberleşme listesinin işletilmesi,
- WEB sitesinin ortak kültür mirasının yayılması ve korunması amacıyla kullanılması,
- Ülkelerin kamu kurum ve kuruluşları arasında bilişim alanında bilgi ve deneyim paylaşımının sağlanması,
- Telekomünikasyon Kurumunun Türk Cumhuriyetlerine telekomünikasyon konusunda eğitim hizmeti vermesi,
- Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen öğrencilerden öğrenimlerini tamamlayarak ülkelerine dönenler için bir veri tabanı yaratılması,
- Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye yüksek öğrenim için gelen öğrenciler arasında her yıl bilişim alanında ödüllü bir etkinlik düzenlenmesi,
- Türkiye'de düzenlenen bilişim etkinliklerinden uygun görülenler için Türk Cumhuriyetlerinden temsilci davet edilmesi,
- III.Türk Cumhuriyetleri Bilişim İşbirliği Forumunun 2003 yılında Azerbaycan'da yapılması.

TRANSAFGAN GAZ BORU HATTI PROJESİ İLE İLGİLİ ÜÇ TARAFLI ANLAŞMA İMZALANDI

Türkmenistan doğalgazını, Afganistan üzerinden Pakistan'a taşıyacak "Trans Afganistan doğalgaz boru hattı projesi" ön anlaşması, Türkmenistan Devlet Başkanı Saparmurat Türkmenbaşı, Afganistan Geçici Hükümet Başkanı Hamit Karzai ve Pakistan Başbakanı Zafarullah Han Camali

tarafından imzalandı. Anlaşmanın imzalanmasından önce üç ülkenin lideri Transafgan gaz boru hattı projesi çerçevesi içinde işbirliği yapma konularında fikir alışverişinde bulundular. Türkmenistan Devlet Başkanı bu projenin üç ülkeyle beraber tüm bölgeye de faydasının büyük olacağını, Ekim 2003'te Kabil'de tekrar üçlü görüşme yapılacağını ve görüşmede gaz boru hattının inşası ile ilgili konsorsiyum oluşturulacağını ve konsorsiyuma dünyanın en büyük petrol ve gaz şirketlerinin davet edileceğini belirtti. Afganistan Geçici Hükümeti Başkanı Hamit Karzai projenin ülkedeki ekonomik kalkınmayı hızlandırma, halka iş imkanları sağlama, hükümet bütçesine döviz girdisi sağlama açısından önemini büyük olduğunu vurguladı. Pakistan Başbakanı Zafarullah Han Camali de yapmış olduğu konuşmada ortak projenin bölgesel işbirliğini pekiştirme, bölgedeki taşımacılık sektörünün altyapısını geliştirme, projeye katılan ülkelerde barış ve güvenliği sağlamlaştırma adına anlamını vurguladı.

Yaklaşık 1500 kilometre uzunluğunda olan gaz boru hattı Türkmenistan'ın yaklaşık 1700 trilyon metreküp gaz kapasitesi olan Dövletabat kuyularından başlayarak, Afganistan'ın Kandahar şehrinde geçecek ve Pakistan'ın Multan şehrine ulaştırılacaktır. Gaz boru hattı yıllık olarak yaklaşık 20 ile 30 milyar metreküp gaz geçirme potansiyeline sahip olacaktır. İnşaat en az 2 milyar USD değerinde olacak ve projeye Hindistan'ın da katılması durumunda fiyat 500 milyon USD daha artacaktır.

BİŞKEK'TE ORTAK GÜVENLİK ANLAŞMASI'NI İMZALAYAN ÜLKELERİN GÜVENLİK KONSEYİ SEKRETERLERİ KOMİTESİ'NİN 5. TOPLANTISI YAPILDI

Ortak Güvenlik Anlaşması'nı imzalayan ülkelerin (Kazakistan, Kırgızistan, Ermenistan, Beyaz Rusya, Rusya ve Tacikistan) Güvenlik Konseyi Sekreterleri Komitesi'nin 5. Toplantısı yapıldı. Toplantıya Azerbaycan, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna gözlemci olarak katıldılar. Uluslararası terörizmle mücadele, ulusal ve bölgesel güvenlik konularının ele alındığı toplantıda BDT ülkelerinin terörizm ve aşırılıkla mücadele ile ilgili iki yıllık programına destek bildirildi. Terör örgütleri, onların finansman kaynakları ve silahların nakledilmesi ile ilgili konularda bilgi alışverişinin gerekli olduğu belirtildi. Ortak Güvenlik Anlaşması ve BDT çerçevesinde terörizmle mücadelenin askeri yönü, silahlanma düzeyinin artırılması ve askeri kadronun sistemli olarak eğitilmesi konularına dikkat çekildi. Kırgızistan'ın Kant şehrinde bulunan havalimanında ortak hava kuvvetleri üssünün kurulmasının askeri işbirliğinin önemli bir unsuru olacağı belirtildi. Toplantıda, gün geçtikçe uluslararası bir nitelik kazanmakta olan organize suçlarla mücadele konusu da ele alındı. Irak'taki duruma ilişkin olarak toplantı katılımcıları BM Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde barışçı, siyasi ve diplomatik kararlardan yana olduklarını belirttiler.

Toplantıya katılan heyet başkanlarının imzaladıkları Protokol'de güvenlik ve istihbarat organlarının sıkı işbirliğinde bulunmaları gerektiği vurgulanarak, ele alınan sorunların çözüm yolları belirlenmeye çalışıldı.

Güvenlik Konseyi Sekreterleri Komitesi'nin bir sonraki toplantısının önümüzdeki yıl Moskova'da yapılması kararlaştırıldı.

ÜLKE PROFİLLERİ

AZERBAYCAN

Azerbaycan Merkez Bankası verilerine göre, 1 Aralık 2002 tarihi itibarıyla Azerbaycan ekonomisine 2.504 milyar Manat kredi yatırılmıştır. Kredilerin 1.780 milyar Manat'ı kısa vadeli, 724 milyar Manat'ı uzun vadeli kredilerdir. Ekonomiye, devlet bankaları tarafından 1.108,5 milyar Manat, özel bankalar tarafından 997,7 milyar Manat, bankalar dışındaki kredi teşkilatları tarafından ise 397,9 milyar Manat kredi yatırılmıştır. Sözkonusu kredilerin 729 milyar Manat'ı devlet sektörüne, 1.775,1 milyar Manat'ı ise özel sektöre aktarılmıştır.

Azerbaycan Ekonomi Kalkınma Bakanlığı Devlet Emlakının Özelleştirilmesi İdaresi verilerine göre 2002 yılı ilk 11 aylık dönemi içerisinde yaklaşık 2400 küçük işletme özelleştirilmiştir. Tüm özelleştirme süreci boyunca 27 bin küçük işletme özelleştirilmiş ve devlet bütçesine 340 milyar Manat, 2002 yılı ilk 11 aylık dönemi içerisinde ise 52 milyar Manat aktarılmıştır. 2002 yılı ilk 11 aylık dönemi içerisinde devlet emlakının kiraya verilmesine ilişkin

olarak yaklaşık 2300 anlaşma imzalanmış ve devlet bütçesine 11 milyar Manat aktarılmıştır. 2002 yılı ilk 11 aylık dönemi içerisinde özelleştirilen müessese ve işletmelerin, aynı zamanda tüzel ve gerçek kişilerin imkanlarıyla inşa edilen işletmelerin bulunduğu yaklaşık 200 toprak alanı özel mülkiyete dönüştürülmüş ve devlet bütçesine 7,1 milyar Manat aktarılmıştır. Devlet müessese ve işletmeleri bazında 1450 anonim ortaklık oluşturulmuştur.

2002 yılı Ocak-Kasım ayları arasında "Azerneftyanacak" ve "Azerneftyağ" Üretim Birlikleri tarafından yakıt pazarına 5,1 milyon ton petrol ürünü çıkarılmıştır. Bunun % 54'ü ülke içinde kullanılmış, % 46'sı ise dış ülkelere satılmıştır. Satışa çıkarılan petrol ürününün %46'sı mazot, %11'i otomobil benzini, %12'si uçak yakıtı, geri kalan kısmı ise gaz yağı olmuştur. 2002 Kasım ayı içerisinde, bir önceki ay ile kıyaslandığında ülke içi pazarlara gönderilen petrol ürünü hacmi %13,1 azalmış, dış ülkelere yapılan ihracat hacmi ise %4,1 artmıştır.

Azerbaycan'da şu anda Bakü, Sumgayıt ve 48 bölgeye gaz verilmektedir. Ülkenin diğer 32 bölgesine ise gaz gelecek yıldan itibaren sağlanacaktır. Azerbaycan'da şu anda 4 milyar metreküp gaz tüketilmekte, yaklaşık olarak yine 4 milyar metreküp gaz termik ve elektrik santrallerinden sağlanmaktadır. Ancak ülkenin gaza olan ihtiyacının tam olarak karşılanabilmesi için 2 milyar metreküp gaz daha gerekmektedir. Bununla ilgili olarak Devlet Petrol Şirketi'nce (ARDNŞ), gelecek yıl Rusya'dan 1,5 milyar metreküp gazın alınmasına ilişkin görüşmeler devam etmektedir.

26 Aralık 2002'de Bakü'de Kafkas Üniversitesi tarafından hazırlanan "Azerbaycan-Türkiye İlişkileri ve Haydar Aliyev, 1991-2001" kitabının tanıtımı amacıyla bir tören düzenlenmiştir. Kitapta iki devletin on yıl içerisindeki politik, ekonomik, ilmi ve kültürel ilişkileri hakkında kapsamlı bilgiler yer almaktadır. Törene Milletvekilleri, Türkiye Bakü Büyükelçiliği Müsteşarı, Cumhurbaşkanlığı İcra Aparatı Yetkilileri, bakanlar ve bilim adamları katılmışlardır.

Devlet İstatistik Komitesi verilerine göre Azerbaycan'da 2002 yılı Ocak-Kasım ayları arasında GSYH 25.323 Milyar Manat olarak gerçekleşmiştir. GSYH'nın sektörlere göre dağılımı şöyledir: Sanayi sektörü %34,4; Ulaştırma ve Haberleşme sektörü %14; Ticaret ve Hizmet sektörü %8,1; Tarım sektörü %11,6; İnşaat sektörü %6,6; Sosyal hizmetler %16,1 ve diğer sektörler %9,3.

Azerbaycan ile İran arasında imzalanan anlaşma kapsamında Pirsabad-İmişli hattıyla Azerbaycan'a elektrik enerjisi verilmektedir. Anlaşmaya göre enerji alımı 2003 nisan ayına kadar devam edecektir. Azerbaycan ayrıca Rusya'dan da elektrik enerjisi almakta olup ülkeye dışarıdan 4 milyon Kw/h elektrik enerjisi sağlanmaktadır. 2002 yılı Kasım ayı içerisinde "Azerenerji" Şirketi'nce termik santrallerde 1 milyar 527 milyon Kw/h, hidroelektrik santrallerde 180 milyon Kw/h olmak üzere 1 milyar 707 milyon Kw/h elektrik enerjisi üretilmiştir.

DÜNYA BANKASINDAN KREDİ

Azerbaycan'a Dünya Bankası tarafından Bakü'deki su dağıtım sisteminin iyileştirilmesi, Ceyranbatan Barajının yeniden yapılandırılması, 25 Kasım 2000 tarihinde meydana gelen depremde zarar gören yerlerin yenilenmesi amacıyla 13 Milyon USD tutarında kredi sağlanmıştır.

TARIM PROJELERİ İÇİN KREDİ

Almanya Hükümeti tarafından Azerbaycan'a tarım projelerinin hayata geçirilmesi amacıyla 80 bin USD kredi sağlanmıştır. Akstafa, Gedebe ve Tovuz bölgelerinde gerçekleştirilmesi düşünülen projeler için kullanılacak kredi ile çiftçilerin tarım alanında dünya standardında teknoloji kullanmalarına imkan tanınacaktır.

BAKÜ'DE "KAFKASYA ve GÜVENLİK" KONFERANSI

16-18 Aralık 2002 tarihleri arasında Uluslararası Avrasya Basın Fonu ile NATO tarafından Bakü'de "Kafkasya ve Güvenlik" konulu bir konferans düzenlenmiştir. İki gün süren konferansta

Kafkasya ülkeleri ile işbirliğinin geliştirilmesi, bölgede etnik çatışmalar ve güvenlik problemleri gibi konuların uluslararası teşkilatların işbirliği ile çözülmesi gibi konular ele alınmıştır.

AZERBAJCAN-TACİS İŞBİRLİĞİ

Ekonomi Kalkınma Bakanı Ferhat Aliyev, Avrupa Birliği tarafından Azerbaycan ile TACİS arasında 2002-2003 işbirliği programının hayata geçirilmesi amacıyla 14 milyon EURO ayrılmasının olumlu karşılandığını belirtmiş, 2004-2006 yılları için de 21,6 milyon EURO ayrılmasının düşünüldüğünü ifade etmiştir. Geri ödemesiz alınacak olan bu kredilerin, altyapı projelerinin fizibilite çalışmaları, girişimciliğin desteklenmesi, yoksulluğun ortadan kaldırılması gibi projelerin finansmanında kullanılması planlanmaktadır.

BOSNA-HERSEK

Bosna Hersek'te özelleştirilecek kuruluşlar ve son başvuru tarihleri:

Kuruluş	:	ODP "LASER" BRCKO	
Faaliyet Alanı	:	Şehiriçi ve şehirlerarası yolcu taşımacılığı, nakliyecilik, araba bakım ve onarımı.	
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Fiyatı	:	2,575,958 KM	
Son Başvuru Süresi	:	4 Şubat 2003	
Kuruluş	:	ODP "MAJEVİCA" BRCKO	
Faaliyet Alanı	:	Mobilya üretimi, deri ve kumaş dökeme	
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Fiyatı	:	4,098,835 KM	
Son Başvuru Süresi	:	4 Şubat 2003	
Kuruluş	:	ODP "İTERPLET" BRCKO	
Faaliyet Alanı	:	Örgü ve çorap üretimi	
Son Başvuru Süresi	:	4 Şubat 2003	
Kuruluş	:	UNİS ZDP "TESLA"BRCKO	
Faaliyet Alanı	:	Toplu taşımacılık, tarım ve inşaat makineleri için akü üretimi	
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Fiyatı	:	11,399,767 KM	
Son Başvuru Süresi	:	4 Şubat 2003	
Kuruluş	:	BİHACİT d.o.o. Bihac Faaliyet Alanı	: Taş Sanayi
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Fiyatı	:	396,366 KM	
Son Başvuru Süresi	:	14 Ocak 2003	
Kuruluş	:	IP HİDROGRADNJA Sarajevo	
Faaliyet Alanı	:	İnşaat	
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Son Başvuru Süresi	:	05 Şubat 2003	

Brocko District'te aşağıda belirtilen şirketlerin özelleştirilmesi için ihale yapılacaktır. İhalenin son başvuru tarihi 3 Şubat 2003 olup ayrıntılı bilgi Bosna-Hersek Ankara Büyükelçiliği'nin (312) 427 36 02, 427 36 03 numaralı telefonlarından ve bh_emb@ttnet.net.tr e-mail adresinden temin edilebilecektir.

Şirket	:	UNIS-ZDP TESLA	
Faaliyet	:	Batarya, Kurşunlu akümülatör ve ekipmanları üretimi	
Özelleştirilecek hisse	:	%67	
Çalışan işçi sayısı	:	162	
2000 yılı cirosu	:	3,635,583 KM	
2001 yılı cirosu	:	2,455,742 KM	
Pazar	:	Yugoslavya, Hırvatistan ve Bosna-Hersek	
Şirket	:	LASER	

Faaliyet	:	Yolcu taşımacılığı, taşıt tamir ve bakımı, taşıt muayenesi
Özelleştirilecek hisse	:	%67
Çalışan işçi sayısı	:	138
2000 yılı cirosu	:	1,968,878 KM
2001 yılı cirosu	:	1,545,629 KM
Pazar	:	Yugoslavya, Bosna-Hersek
Şirket	:	INTERPLET
Faaliyet	:	Dokumacılık, Çorap üretimi
Özelleştirilecek hisse	:	%67
Çalışan işçi sayısı	:	128
2000 yılı cirosu	:	388,666 KM
2001 yılı cirosu	:	584,397 KM
Pazar	:	Bosna-Hersek
Şirket	:	MAJEVİCA
Faaliyet	:	Mobilya imalatı
Özelleştirilecek hisse	:	%67
Çalışan işçi sayısı	:	55
2000 yılı cirosu	:	408,843 KM
2001 yılı cirosu	:	589,486 KM
Pazar	:	Bosna-Hersek

GÜRCİSTAN

Gürcistan Milli Bankası verilerine göre 2002 yılı ilk on aylık döneminde dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre % 0,9 oranında artarak 859,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Toplam ihracat 265,4 milyon USD, ithalat ise 594 milyon USD olup 328,6 milyon USD tutarında dış ticaret açığı gerçekleşmiştir. Gürcistan'ın ticaret yaptığı ülkelerden 88 ülke ile dış ticaret açığı, 40 ülkeyle dış ticaret fazlası vardır. Dış ticaret açığının %31,1'i BDT ülkeleriyle olan ticari ilişkilerinden oluşmaktadır. Gürcistan'ın en fazla dış ticaret yaptığı ülkeler arasında Rusya, Türkiye, Azerbaycan, Almanya, Ukrayna, İngiltere ve ABD yer almaktadır.

GÜRCİSTAN'IN DIŞ BORÇLARINA ERTELEME

Gürcistan Maliye Bakanı Mirian Gogiashvili, Özbekistan ve İran'a yaptığı ziyaret sırasında iki ülkeye olan borcun, 2022'ye kadar ertelenmesi hususunda anlaşma imzalandığını açıkladı. Gürcistan'ın Özbekistan'a bir milyon dolar, İran'a ise 12 milyon dolar borcu bulunmaktadır. Daha sonra Kazakistan'a geçen Gürcistan Maliye Bakanı, Kazakistan'a olan 27 milyon dolar borcun ertelenmesi içinde aynı nitelikli anlaşma yapılması konusunda Kazak hükümetiyle mutabakata varmıştır.

DÜNYA BANKASI'NDAN GÜRCİSTAN'DA ORMANCILIĞIN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN KREDİ

Dünya Bankası tarafından Gürcistan'a, ormancılığın geliştirilmesi projesini tamamlaması için 20 milyon USD tutarında kredi sağlanacaktır. 3 Aralıkta Dünya Bankası Gürcistan şefi Tevfik Yaprak ve Maliye Bakanı Mirian Gogiashvili arasında yapılan görüşmede ormancılığın canlandırılması amacıyla sağlanacak olan bu kredinin orman ürünlerinin işlenmesi konusunda gerekli olan çalışmaların yapılması, orman ürünlerinin ülke ekonomisinin gelişmesine katkı sağlaması kırsal bölgelerdeki yoksulluğun azaltılması için kullanılacağı belirtilmiştir.

GÜRCİSTAN'IN MADEN KAYNAKLARINI TANITAN WEB SAYFASI HAZIRLANDI

Gürcistan'ın yer altı maden kaynaklarını işletme ve geliştirme potansiyeli, kurulan bir web sayfası aracılığıyla tanıtılmaktadır. Sözkonusu web sayfası gazeteci ve katılımcılara tanıtılmış, sayfa tasarımını yapan Profesör Alexander Tvalchrelidze, konu ile ilgili geniş bilgi sunmuştur. Finansmanı JICA tarafından sağlanan web sayfasında bulunan bilgilerin, yatırımcıların Gürcistan'ın ekonomik potansiyeline olan ilgisini daha da artıracığı ve Gürcistan'a sermaye çekmeye yardım edeceği vurgulanmaktadır. www.mineralresources.ge adresiyle hizmete giren web sayfası 1 Ocak 2003 tarihinden itibaren tam kapasiteyle Gürcistan'ın maden kaynaklarıyla ilgili bilgileri vermeye başlayacaktır.

KAZAKİSTAN

KAZAKİSTAN'DA YENİ BAZ İTASYONLARI KURULACAK

K'cell ve Activ şirketlerinin sahibi "GSM Kazakistan Ltd" aralık ayı ortalarından itibaren Almatı, Astana, Atırau, Aktau, Aktöbe, Şımkent, Kızılorda, Kokşetau, Ekibastuz, Kostanay, Uralsk ve Ust-Kamenogorsk (Öskemen) şehirlerinde ve ayrıca, Astana-Şımkent ve Astana-Atırau karayollarında toplam 5 milyon Dolarlık 61 baz istasyonu kurmayı planlamaktadır. Mobil bağlantının en büyük operatörü olan "GSM Kazakistan" Kazakistan'da en büyük yabancı yatırımcılardan biridir. 6 Şubat 2003'te Kazakistan'daki faaliyetlerinin dördüncü yılını dolduracak olan şirket bu süre içerisinde Kazakistan ekonomisine yaklaşık 150 milyon Dolarlık yatırım yapmıştır.

ALMATI'DA "GLOBAL İLİŞKİLER SİSTEMİNDE HAZAR BÖLGESİ'NİN PETROL VE GAZ KAYNAKLARI" KONFERANSI YAPILDI

Almatı'da Hazar Denizi Bölgesi'nin ekonomik, politik ve ekolojik problemleri ile ilgili olarak "Global İlişkiler Sisteminde Hazar Bölgesi'nin Petrol ve Gaz Kaynakları" konulu bir konferans düzenlenmiştir. Konferansa Kazakistan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Rusya Federasyonu Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Kazakistan Enerji ve Mineral Kaynaklar Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı yetkilileri katılmışlardır. İki gün süren konferansın açılışını Kazakistan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Rektörü Maulen Aşimbayev yapmıştır.

Açılış konuşmasını yapan Aşimbayev, Hazar Denizi Bölgesi'ni ilgilendiren kavramsal problemler konusunda bilgiler vermiştir. İki gün süren konferansta, Hazar Denizi Bölgesi'nin ekonomik, politik ve ekolojik problemleri, Hazar Denizi'nin hukuki statüsü konularında fikir alışverişi yapılmıştır.

KAZAKİSTAN VE ÖZBEKİSTAN ARASINDA İŞBİRLİĞİ HÜKÜMETLERARASI KOMİSYONU TOPLANTISI

Taşkent'te Kazakistan ile Özbekistan arasındaki İşbirliği Hükümetlerarası Komisyonunun 8. toplantısı yapıldı. Toplantıda uluslararası su-enerji konsorsiyumunun kurulması, Kungrad-Beyneu-Aktau karayolunun inşası, Kazakistan'dan Özbekistan'a hububat ihracatı ve enerji alanında işbirliği konuları ele alındı. Kazakistan Gümrük Kontrolü Ajansı ile Özbekistan Devlet Gümrük Komitesi arasında, iki ülke arasında karayolu ile taşınan ticari malların transitine ilişkin bilgi değişimine dair bir protokol imzalandı.

İHALE İLANI

28 Ocak 2003 tarihinde Astana'da "Kazakistan Alüminyum Şirketi"nin devlete ait olan % 31,7 hissesinin satılışı ile ilgili ihale yapılacaktır. Kazakistan Finans Bakanlığı özelleştirme komitesi tarafından verilen bilgiye göre ihalenin başlangıç fiyatı 3.110.000.000 Tenge olarak belirlenmiştir.

İhaleye katılmak isteyenlerin depozit olarak 155.500.000 Tenge yatırmaları gerekmektedir. İhale şartları arasında Pavlodar vilayetinde yıllık üretim potansiyeli 240.000 ton basit alüminyum üreten elektroliz tesislerini inşa etmek, tesislerin yıllık 60.000 ton üretim kapasiteli ilk bölümünü 31 Aralık 2007 tarihine kadar kullanıma açmak ve Kazak üreticilerden gerekli miktarda alüminyum hammaddesini ve elektrik enerjisini almak yer almaktadır. İhale başvuru dilekçesi ve İhale teklifleri ihale gününden birgün öncesine kadar kabul edilecektir.

KIRGIZİSTAN

İHALE İLANI:

Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı, Asya Kalkınma Bankası'ndan sağlanan krediyle gerçekleştirilecek "Almatı-Bişkek Yolu Rehabilitasyon Projesi" çerçevesinde 16,172 kilometrelik ve 11,905 kilometrelik yolların rehabilitasyonuna ilişkin ihale ilan etmiştir. İhale çerçevesinde yapılacak tekliflerin en geç 3 Şubat 2003 tarihi saat 12.00'a kadar iletilmesi gerektiği, ayrıca ihale öncesinde 17 Ocak 2003 tarihinde saat 14.00'te Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı'nda bir ön toplantı düzenlenmesinin planlandığı belirtilmiştir.

Gerekli belgelerin temin edilebileceği Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı'nın adresi ve irtibat telefonları aşağıda sunulmuştur:

Project Implementation Unit

Ministry of Transport and Communications (MOTC)
42 İsanov Street, 6th Floor Bishkek 720017 Kyrgyz Republic
Tel : (996-312) 61 05 85
Tel/Faks : (996-312) 66 23 36
Web Site : mtk.bishkek.gov.kg

MOLDOVA

MOLDOVA'NIN 2002 YILI İLK 10 AYLIK DÖNEM DIŞ TİCARET VERİLERİ

Moldova'da 2002 yılı ilk 10 aylık döneminde yapılan ithalat, ihracattan 305,2 milyon USD tutarında fazla olmuş ve dış ticaret açığı bir önceki yıla göre 60,3 milyon USD artmıştır. İstatistik ve Sosyoloji Departmanının verilerine göre açığın 23,2 milyon USD'ı BDT ülkeleriyle, 97,5 milyon USD'ı AB ülkeleriyle, 93,7 milyon USD'ı Merkez ve Doğu Avrupa ülkeleriyle gerçekleşmiştir. Anılan dönemde yapılan ihracat 2001 aynı dönemine göre %13,5 oranında artarak 517,8 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. En fazla ihracat 289 milyon USD ile BDT ülkelerine gerçekleştirilmiş olup AB ülkelerine 120 milyon USD, Merkez ve Doğu Avrupa ülkelerine 66,7 milyon USD tutarında ihracat yapılmıştır. İthalat ise %17,4 oranında artarak 823 milyon USD tutarında gerçekleşmiş, BDT ülkelerinden yapılan ithalat 312,2 milyon USD, AB ülkelerinden yapılan ithalat 217,5 milyon USD, Merkez ve Doğu Avrupa ülkelerinden yapılan ithalat 160,4 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Moldova'nın en fazla ticari ilişki içinde bulunduğu ülke 194,4 milyon USD ihracat, 123,3 milyon USD ithalatla Rusya olmuştur. Moldova'nın Rusya ile yapılan ticarete 71,1 milyon USD dış ticaret fazlası vardır.

2003 DEVLET BÜTÇESİ

Moldova Cumhuriyeti Parlamentosu 2003 yılı Devlet Bütçesine göre gelirler 3.999.600.000 Ley, giderler 4.200.600.000 Ley olarak kabul edilmiştir. Kabul edilen bütçe açığı ise 201.000.000 Ley olarak onaylanmıştır. Kanun'a göre gelir vergisinden elde edilen gelirlerin, bir önceki yıla göre %40,5 oranında artırılarak 116.000.000 Ley'den 163.000.000 Ley'e çıkartılması planlanmaktadır. KDV'den elde edilecek olan gelir 621.000.000 Ley, KDV iadesi 450.000.000 Ley olarak belirlenmiş olup KDV'den elde edilecek olan net gelir 171.000.000 Ley tutarında beklenmektedir. Dolaylı vergiden sağlanan gelirlerin bir önceki yıla göre %12 oranında artarak 102.000.000 Ley olacağı tahmin edilmektedir.

ÖZBEKİSTAN

2003 YILI VERGİ ve BÜTÇE POLİTİKASI ONAYLANDI

Özbekistan Parlamentosu tarafından 2003 yılı Devlet bütçesi onaylanmıştır. Bütçe %2 açık ile 9,29 trilyon Sum olarak belirlenmiştir. 2003 yılında GSMH'nin 2002 yılına oranla % 105,3 oranında artması öngörülmektedir. Sanayi üretiminde %7,5, tarım maktadır. Gelir vergisinde yapılacak indirimlerle birlikte vergi cetvelleri de değişecek olup 2003 yılında aylık maaşı asgari ücretin 5 katı olanlardan alınacak vergi miktarı %13, geliri asgari ücretin 5-10 katı olanlardan %22, geliri asgari ücretin 10 katından fazla olanlardan ise %32 oranında vergi alınacaktır.

KÜÇÜK İŞLETMELER İÇİN ASYA KALKINMA BANKASINDAN KREDİ

Asya Kalkınma Bankası tarafından Özbekistan'da küçük işletmelerin geliştirilmesi programı kapsamında ülkede Kredi Birliklerinin kurulması için 20 yıl vadeli olarak 20 milyon USD kredi sağlanmıştır. Özbekistan'da şu an 7 Kredi Birliği faaliyetini sürdürmekte olup sözkonusu proje kapsamında önümüzdeki 4 yıl içerisinde 20 Kredi Birliği daha kurulması planlanmaktadır. Kredi Birlikleri kanunu gereğince Kredi Birliğinin asgari kuruluş sermayesi kırsal yörelerde 10 bin USD, şehirlerde ise 20 bin USD olarak belirlenmiştir. Kredi Birlikleri üyelerine, en fazla 6 ay süre için 50 USD ile 500 USD arasında kredi verebilmektedir.

İHALE İLANLARI:

Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik Faaliyetler Milli Bankası'nın Özbekistan'ın çeşitli bölgelerindeki işletmelerin satılmasıyla ilgili ihale duyurusu:

* Tamamı devlete ait olan bu işletmelerin satışının adı geçen banka aracılığıyla gerçekleştirileceği, ihale tarihinin belli olmadığı, tarihin gelen başvurulara göre belirleneceği belirtilmiştir.

* Donanım sütunundaki bilgiler işletmenin donanımının kimin tarafından verildiğini ve kurulduğunu belirtmektedir.

* Başvuru yeri:

Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik Faaliyetler Milli Bankası Emir Timur Sk. No:101
Taşkent

Tel: (00.99.871) 137 62 75, 137 63 48

Web: www.nbu.com

İŞLETMENİN FAALİYET ALANI

Andican Vilayeti

Çikolatalı gofret üretimi

YILLIK ÜRETİM HACMİ

164 milyon adet

DONATIM

Haas Vaffelmaşinen
(Avusturya)

Deri işleme, deri ceket ve manto üretimi

460 bin adet işlenmiş deri ve 45 bin adet ceket

İ-TAKO (Türkiye)

Maden suyu, meyve suyu ve meyvecilik

11,5 milyon şişe maden suyu, 57 ton meyve

Alberto Bertussi S.P.A
(İtalya)

Dondurma üretimi

1,2 milyon ton

Tetra Pak (İsviçre)

Kaşkaderya Vilayeti

Kumaş üretimi

8 milyon metre

Tekstilmaş (Rusya)

Tuğla üretimi

64 milyon adet

Pedri S.P.A (İtalya)

Namangan Vilayeti

Deri işleme ve deri ceket üretimi

100 bin ceket, 70 bin manto

İ-TAKO (Türkiye)

Meyve suyu paketleme

307,7 bin paket

Pak Layn (İsrail)

Şarap ve votka üretimi

14 milyon şişe

Reparaciones Vinikolas S.A. (İspanya)

Semerkant Vilayeti

Çorap üretimi

5 milyon çift

Tekstayl and Cotton Co Ltd. (Malta)

Kiremit üretimi

635 bin metrekare

Mars (Çek Cumhuriyeti)

Surhanderya Vilayeti

Maden suyu şişeleme

1,5 litrelik 1,2 milyon şişe

Steka SA (Fransa)

Taşkent

Ayakkabı üretimi

722 bin çift

Granuçi S.R.L. (İtalya)
Danşman Makine Sanayi (Türkiye)

Bisküvi, patates cipsi üretim ve ambalajlama

2,8 bin ton bisküvi, 0,24 bin ton patates cipsi

İmaforni Livatti (İtalya)

Gofret, makarna üretim ve alajlama

2,9 bin ton gofret, 9 bin ton makarna

Habenştrayt-Rapido (Almanya)

Bisküvi üretimi

2,8 bin ton

Baraybanti İtalya

Gofret üretimi

2,9 bin adet

İmaforni (İtalya)

Habenştrayt-Rapido (Almanya)

Sargı malzemeleri üretimi

11 milyon metre

Tekstil and Cotton Co Ltd. (Malta)

Çocuk ayakkabısı üretimi

110 bin çift

Vega Marketing G.m.b.h. (Avusturya)

Granit levha üretimi

60 bin metrekare

Breton (İtalya)

Harezmi Vilayeti

Erkek ayakkabı üretimi

80 bin çift

Berpel S.r.l. (İtalya)

Deri işleme, deri ceket ve

300 bin deri, 25 bin ceket ve

Deri Maksan Özdersen

manto üretimi	manto	Bildirim (Türkiye) Moskoni and Co. (İtalya) Frenko (İtalya)
Meyvesuyu, meyve püresi, domates salçası üretimi	1628,3 ton domates salçası ve ketçap, 3267,9 bin litre püre ve meyvesuyu	
Karakalpakistan Özerk Cumhuriyeti		
Domates salçası	2400 ton	Alberto Bertussi SpA (İtalya)
Dondurma üretimi	288 ton	Nexus Engineering and Trading S.A. (İsveç)
İplik, dokuma ve trikotaj kumaş ve ürünleri, sargı malzemeleri üretimi	9,6 milyon adet sargı, 1100 ton iplik	Tekstile and Cotton Co.Ltd. (Malta)

Özbekistan Cumhuriyeti "Nur" şirketinin teçizat alımı ile ilgili ihale ilanı:

İhale konusu: Elma, armut, erik, kayısı, vişne, üzüm, nar, kiraz gibi taze meyveleri işleyecek meyve konservesi üretim tesisinin kuruluşu.

Üretim kapasitesi: Saatte 5.000 kilo hammaddenin yıkama aşamasından ambalajlama aşamasına kadar gerekli tüm aşamaları gerçekleştirecek kapasiteye sahip olmalı.

Projeyi gerçekleştirme süresi: Finansmanın sağlanmasında itibaren 7 ay.

Başvuru yeri: Nur Şirketi. Fergana Vilayeti, Buvayda ilçesi, Yangi-Kurgan köyü, Begker sk.. Özbekistan.

Son başvuru tarihi: 20 Ocak 2003

Tel: (37352) 91-6-37, 91-8-28

İlgili kişi: Genel Müdür Muhtarcan İmamaliyev

E-mail: nur70@quqon.uz, nur70@mail.ru

TACİKİSTAN

TACİKİSTAN VE AVRUPA BİRLİĞİ ORTAK TİCARİ VE İŞBİRLİĞİ KOMİSYONU TOPLANTISI

Duşanbe'de düzenlenen Tacikistan ve Avrupa Birliği Ortak Ticaret ve İşbirliği Komisyonu toplantısında Tacikistan'da yürürlükte olan ekonomik reformlar görüşülmüştür. Tacikistan Milli Bankası'ndan alınan bilgilere göre toplantıya, Cumhurbaşkanı'nın danışmanı F. Holboboev, Tacikistan Milli Bankası Müdür 1. Yardımcısı A. Şirinov, Avrupa Birliği Komisyonu'nu temsilen Alan Vadams, ilgili bakanlık ve kurumlar katılmışlardır.

Toplantıda banka sektörü, ekonomi, ikili ilişkilerin gelişmesi, ikili ticaret, Tacikistan'a yapılacak finansal ve teknik yardımlarla ilgili sorunlar, Orta Asya bölgesel işbirliğinin gelişmesi ve Tacikistan'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne üyeliği gibi konular görüşülmüştür. Maliye Bakanı S. Najmiddinov'un verdiği bilgiye göre tarım ve sanayi sektörünün kalkınması için Tacikistan'a Avrupa Komisyonu ile anlaşma esnasında 6 milyon Euro verilecektir. Avrupa Komisyonu 1992 yılından itibaren Tacikistan'a 135 milyon Euro tutarında yardımda bulunmuştur.

ULUSLARARASI PARA FONU TACİKİSTAN'A YOKSULLUKLA MÜCADELE İÇİN KREDİ VERECEK

Uluslararası Para Fonu, yoksulluğu azaltmak ve ekonomik gelişmeyi sağlamak amacı ile Tacikistan'a 87 milyon USD kredi verecektir. Tacikistan Milli Bankası Basın Merkezi tarafından yapılan açıklamaya göre, Uluslararası Para Fonu krediyi 3 sene içerisinde verecektir. Finans uzmanlarının bildirdiğine göre bu kredi, Tacikistan'da 2002-2005 yılları arasındaki dönemde enflasyonu %5 indirmeye, GSMH'yı %5 oranında artırmaya ve ekonomik yapının oluşturulmasının hızlandırılmasına yardım edecektir. Kredinin ilk dilimi olan 11 milyon USD'nin 2002 yılı sonuna kadar verilmesi planlanmaktadır.

TÜRKMENİSTAN

TÜRKMENİSTAN'DA TEMEL SOSYO-EKONOMİK GÖSTERGELER

2002 yılı ilk 11 ayı içerisinde Türkmenistan'da bir önceki yıl aynı dönemle kıyaslandığında %21,6 oranında fazla olmak üzere toplam 58,03 trilyon Manat değerinde üretim yapıldı. Üretilen

ürünlerin 21,71 trilyon Manat'ı %21 fazla üretim yapan sanayi üretimine, 12,13 trilyon Manat'ı %17 fazla üretim yapan ziraat sektörüne, 4,92 trilyon Manat'ı %15 fazla üretim yapan inşaat sektörüne ve geri kalan 19,27 trilyon Manat'ı ise %27 fazla üretim yapan ticaret, taşımacılık ve diğer sektörlerle aittir. 2002 yılı Ocak-Kasım ayları boyunca Türkmenistan genelinde 9498,4 milyon kilowatt saat elektrik, 47,7 milyar metreküp doğalgaz, 8290,6 bin ton petrol üretilmiş, 35,5 milyar metreküp doğalgaz ihraç edilmiştir.

Petrol ve Doğalgaz:

Lebap Vilayetine güneyindeki "Bağımsızlığın 10. Yıldönümü" yataklarındaki 23 ve 28. kuyularda 2 milyon metreküp gaz çıkarılacaktır. Kuyular "Türkmenburgaz" devlet şirketi tarafından kazılmıştır. Gaz çıkarma kapasitesinin düzenli olarak artmasını sağlamak amacıyla kazı, inşaat çalışmaları ve teknolojik programlar devam etmektedir. "Gamişlıcanebit" Müdürlüğü tarafından 2002 yılı ilk 11 ayı boyunca Güney Gamişlıca'da, ülkenin güney ve batı yataklarında 1 milyon 300 milyon tondan fazla petrol çıkarılmıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre petrol çıkarılışı 340 bin tondan daha fazla gerçekleştirilmiştir.

Sanayi Üretimi:

Türkmenistan'da aralık ayına kadar sanayi şirketleri tarafından 13,5 trilyon Manat değerinde ürün üretilmiştir. Artış "Kuvvat" şirketinde %12, "Türkmenmaşingurluşık" devlet kuruluşunda ise %23 oranında olmuştur. Kablo üretimi % 42, Elektrik teli üretimi ise %49 artmıştır. 2002 yılı Ocak ayından itibaren "Türkmengaz" devlet kuruluşunda 40,4 milyar metreküp doğalgaz elde edilmiş ve doğalgaz ihracatı %6 artmıştır. Petrol üretimi %7 artarak 170.000 tona ulaşmıştır.

"Türkmennebitgaz" devlet sanayi kuruluşunda 2002 yılı ilk 11 ayı boyunca artılan petrol miktarı geçen yılın aynı dönemine göre %10 artmıştır. Benzin %47 fazla, sıvı karbonhidrat gazı 2,5 kat fazla üretilmiştir. İhraç edilmek üzere üretilen teknik iyot miktarı %35 fazladır. Geçen yılın aynı dönemine göre İnşaat ve İnşaat Malzemeleri Bakanlığı'n da sanayi ürünlerinin üretimi %16 artmıştır.

2002 yılı ilk 11 ayı boyunca Tekstil Bakanlığı'nda yapılan üretimin değeri 1,4 trilyon Manat'ı geçmiştir. Gıda Sanayisi Bakanlığı'nda ilk 11 ay boyunca geçen yılın aynı dönemine göre süt üretimi, %7, et üretimi %5, şeker ve bisküvi üretimi %23, meyve ve sebze konservesi üretimi 4,7 kat fazla gerçekleşmiştir.

2002 yılı ilk 11 ayı boyunca "Türkmengallaönümleri" devlet kuruluşu şirketleri tarafından üretilen sanayi ürünlerinin değeri 0,62 trilyon Manat olmuştur.

Yatırımlar:

Türkmenistan'da 2002 yılı Ocak-Kasım ayları boyunca ekonominin geliştirilmesine 10 trilyon Manat değerinde yatırım yapılmıştır. Bu miktar geçen yılın aynı dönemine göre %8 fazladır. Yatırımların %72'si üretime yapılmıştır. Şirket ve kuruluşların kendi kaynakları yatırımların temelini oluşturmaktadır.

Taşımacılık ve İletişim:

Bu yılın ilk 11 ayı boyunca Türkmenbaşı limanında 8 milyon 300 bin tondan fazla yük yüklenmiştir. Limanların kuru yük bölümünde yükleme ve indirme işlerinin miktarı Aralık ayı başında 600 bin tonu aşarak 1,8 kat artmıştır.

Ocak-Kasım ayları boyunca ülke genelinde tüm taşımacılık araçlarında toplam 446,1 milyon ton yük taşınmıştır. Bu ise geçen yılın aynı dönemine göre %2 fazladır. Yolcu taşımacılığında %5 artış gerçekleşmiştir. Bu dönemde devlet araçlarıyla yapılan taşımacılık toplam 316,4 milyar Manat değerinde olmuş ve % 26 artış gerçekleşmiştir.

Dış Ekonomik İlişkiler:

2002 yılı Ocak-Kasım ayları boyunca Türkmenistan'ın dış ticari ilişkileri 4094 milyon USD değerinde olmuştur. BDT Ülkeleriyle dış ticari ilişkilerde %3 azalma olmuştur. BDT ülkelerinden mal ithalatı %22 azalmış, ihracat %9 artmıştır.

Türkmenistan Milli İstatistik ve Bilgilendirme Enstitüsünün verilerine göre ülkede 2002 yılı 11 aylık döneminde sanayi üretimi geçen yıla göre %21 oranında artmıştır. Enerji ve gıda sektörü en fazla üretim artışı olan sektörler olmuştur. Bu dönemde sıvı gaz üretimi 2,2 kat, petrol üretimi %15, petrol arıtımı ise %10 oranında artmıştır.

AŞKABAT'TA BÖLGESEL FORUM DÜZENLENDİ

Birleşmiş Milletler'in öncülüğüyle Aşkabat'ta, uyuşturucunun kullanılmasını kontrol etmek amacıyla karşılıklı anlaşma ve işbirliği memorandumuna üye ülke temsilcilerinin dördüncü toplantısı yapıldı. Türkmenistan Hükümeti ve Birleşmiş Milletler tarafından her yıl düzenlenen foruma Orta Asya ülkeleri ve Rusya'nın temsilcileri, uluslararası kuruluşlar, forumu finanse eden kuruluşlar, gözlemci ülkelerin temsilcileri ve Türkmenistan'daki yabancı büyükelçiler katıldılar. Bu memorandum Orta Asya'daki beş ülke ve Birleşmiş Milletler tarafından 1996 yılında Taşkent'te imzalanmıştır. Rusya, Azerbaycan ve "Ağa Han" fonu memoranduma sonradan katılmışlardır.

Toplantıda uyuşturucunun kanun dışı üretimi, kullanımı, satımı, uyuşturucu imalinde kullanılan kimyasal maddelerin üretimini kontrol etmede işbirliği ile ilgili birçok konuda fikir alışverişi yapıldı. Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan, Azerbaycan ve Rusya Federasyonu'nda bu konuda çalışma yapan devlet birimleri, yapılmakta olan çalışmaların günümüzdeki durumunu değerlendirip, gelecekte de yakın işbirliği yapma konusunda görüş birliğine vardılar.

"TÜRKMENİSTAN'IN PETROLÜ VE GAZI" ULUSLARARASI SERGİSİ

16 Aralık 2002'de Aşkabat'ta "Türkmenistan'ın Petrolü ve Gazı" adıyla yedinci uluslararası sergi açılmış, 17 Aralık 2002'de ise "Türkmenistan'ın Petrol-Gaz Sektörü Teknolojik İmkanlarını Genişletiyor" adlı uluslararası bir konferans yapılmıştır. Sergi Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası'nın sergi merkezinde düzenlenmiştir. Sergiye 20 ülkeden yaklaşık 70 şirket katılmış, Türkmenistan'ın petrol ve gaz sektörü tanıtılmıştır. Sergiden sonra düzenlenen basın toplantısında dünya standartlarında teknoloji imkanına sahip olan şirketlerle işbirliğinin her geçen gün geliştiği vurgulanmıştır.

Konferansa petrol ve gaz çıkaran ülkelerin devlet kuruluşları, uluslararası finans kuruluşları ve bir çok yabancı şirketin 350'den fazla temsilcisi katılmıştır. Konferansın en önemli konusu teknoloji, servis hizmetleri, teçhizat ve malzemelerin satışı, karbonhidrat kaynaklarının araştırılması, taşıma ve arıtma konularında uluslararası işbirliği olanakları olmuştur. Konferansa katılan işadamları, ülkenin petrol ve gaz sektörünün modernleştirilmesi için yabancı yatırımcıların ülkeye çekilmesi gerektiğini ortaya koymuşlar, yer altındaki kaynakların çıkarılması ve işlenmesi işlerini yürüten milli gaz ve petrol şirketlerinin ihtiyaçlarını karşılayacak modern teknoloji ürünlerinin ve teçhizatlarının temin edilmesi konusunda Türkmen uzmanlarla fikir alışverişinde bulunmuşlardır. Türkmenistan'ın karada bulunan petrol ve doğalgaz kaynaklarının çıkarılması ve geleceğe yönelik büyük projelerin gerçekleştirilmesi için bu alanda büyük tecrübe sahibi olan milli şirketlerden yararlanılması, deniz altındaki kaynakların çıkartılması için de yabancı yatırımcıların hizmetlerinden yararlanılmasının faydalı olacağı belirtilmiştir. Yabancı şirket temsilcileri Türkmenistan'a teknolojinin kullanılması, üretimin düzenlenmesi ve yönetimi ve bu alanda uzmanların eğitimi konularında tekliflerde bulunmuşlar, kara ve deniz kuyularının geliştirilmesi, kazı ve ticaret hizmetleri, boru hatları, karbonhidrat kaynaklarının taşınması için terminallerin inşası ve tamirati, petrol-gaz arıtımı ve petrol-gaz-kimya alanlarında teknolojik imkanların geliştirilmesi, yeni tanker filosunun oluşturulması konularında görüşmeler yapılmıştır.

Türkmenbaşı petro-kimya tesislerinde ve Nayıp gaz yataklarında sıvı gaz üretimi yapılan fabrikaların çalışmakta olduğu, ürünlerin ihraç edilmesi ve depolanması amacıyla büyük depoların inşa edilmekte olduğu belirtilmiştir. Türkmenistan'da sıvı gaz üretiminin sürekli arttığı, 2010 yılına kadar ise orta büyüklükte 20 adet üretim tesisinin inşa edileceği belirtilerek Türkmenistan'da sıvı gaz üretimi yapılan tesislerin inşası ve üretilen yeni ürünlerin ihraç edilmesi ile ilgili projeler ve Türkmenistan'ın sıvı gaz üretimiyle ilgili politikaları değerlendirilmiştir.

AŞKABAT'TA KAZAK FİMLERİ GÜNLERİ

Türkmenistan'ın Aşkabat kentinde 16 Aralık 2002 tarihinde yapılan açılış töreniyle Kazak Filmleri Günleri düzenlenmiştir. Türkmenistan ile Kazakistan arasındaki diplomatik ilişkilerin sağlanmasının 10. yıldönümü, Türkmenistan'ın tarafsızlığının 7. yıldönümü ve Kazakistan'ın bağımsızlığının 11. yıldönümü münasebetiyle düzenlenen sosyal programlar çerçevesinde düzenlenen Kazak Filmleri Günleri Kazakistan'ın Aşkabat büyükelçiliği ve "Türkmentelekinofilm" birliği tarafından düzenlenmiştir.

Kazak filmi günlerinde kazak film sanatının en güzel filmleri ve belgeselleri seyircilere sunulmuş, ilk olarak ise Kazakistan ile Türkmenistan'ın işbirliğinin önemli basamaklarını anlatan "Dostluk ve hoşgörülü komşuculuk yoluyla" filmi yer almıştır.

UKRAYNA

KIRIM TATARLARINA KONUT

Kırım Tatar'larını Kırım'a döndürme ve yerleştirme programı çerçevesinde Kırım'ın Kransogvardeyskoye köyünde yapılan 24 dairelik konut 5 Aralık tarihinde sahiplerine teslim edildi. Teslim edilen konutlarla yaklaşık 100 kadar Kırım Tatarı konut sahibi oldu.

KIRIM DEVLET SANAYİ VE PEDOGOJİ ENSTİTÜSÜNE ÜNİVERSİTE STATÜSÜ VERİLDİ

1993 yılında kurulan Kırım Devlet Sanayi ve Pedogoji Enstitüsüne Ukrayna Eğitim Başkanlığı ve Ukrayna Bakanlar Kurulu tarafından eğitim düzeyinin yüksekliği kabul edilerek Üniversite statüsü verildi.

DEREKÖY KÜLTÜREL ETNOGRAFYA MERKEZİ

"Dereköy" merkezinde geleneklerin canlandırılması amacıyla "Dereköy Kültürel Etnografya Merkezi" adlı bir proje faaliyete geçirildi. Merkezin kuruluş amacı Kırım'daki çeşitli etnik grupların kültürlerinin yeniden canlandırılması olup Merkezin kuruluşu için Uluslararası Para Fonundan 12.000 USD tutarında fon ayrılmıştır. Proje kapsamında Merkezin bina ve bahçe-sinin Kırım Tatar geleneklerine göre yapılması halı dokuma ve çömlekçilik imalathanelerinin kurulması, yerli halktan ustalar yetiştirilmesi, misafir ağırlama ve gezi hatları programlarının geliştirilmesi, tanıtım broşürlerinin hazırlanması, merkez çalışmalarıyla ilgili web sayfası hazırlanması gibi faaliyetler yer almaktadır.

KIRIM'DA DOĞALGAZ ÇIKARILMAYA BAŞLANDI

Kırım'da Doğu-Kazantip yatağında 27 Kasım 2002 tarihinde yapılan törenle gaz çıkarılmaya başlanmıştır. Açılış törenine Kırım Parlamento Başkanı Boris Deyç, Kırım Başbakanı Sergey Kunisin, Sanayi, Ulaşım, İletişim ve Elektrik-Petrol komitesi temsilcisi ve Çernomorneftgaz yönetim kurulu başkanı katılmışlardır.

Kırım'da bulunan 5 gaz kuyusundan 2'sinde halen üretim yapılmakta olup diğerlerinin üretime hazır hale getirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. 2003 yılı sonuna kadar 5 kuyunun kazma işlemi tamamlanıp sistemin tam kapasiteyle çalıştırılması planlanmaktadır.

2003 yılında çıkarılacak olan gaz miktarının 300 milyon metreküp artırılarak yıllık 1015 milyon metreküpe çıkarılması planlanmaktadır.

TİKA FAALİYETLERİ

STRATEJİK ANALİZ KONFERANSLARI

Başkanlığımız ile Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (ASAM) arasında imzalanan protokol çerçevesinde TİKA personeline yönelik olarak hazırlanan "Stratejik Analiz Konferansları"nın dördüncüsü 12 Aralık 2002 tarihinde TİKA konferans salonunda gerçekleştirilmiştir. Konferansta Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Mustafa Aydın tarafından "Türk Dış Politikasının Te-melleri" konusunda TİKA personeline bilgi verilmiştir.

ORTA ASYA ÜLKELERİNDE YOKSULLUK AZALTMA STRATEJİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE UYGULANMASI

Dünya Bankası, Dünya Bankası Enstitüsü, Uluslararası Para Fonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından 11-13 Aralık 2002 tarihleri arasında Kazakistan'ın Almatı kentinde Avrupa ve Orta Asya Ülkelerinde (Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Kırgız Cumhuriyeti, Tacikistan ve Özbekistan) Kapsamlı Yoksulluk Azaltma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması konularına yönelik olarak bir Forum gerçekleştirilmiştir. Forumu İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Ajansı ile Hollanda Hükümeti de katkıda bulunmuşlardır.

Her ülkeden en fazla 20 kişi olmak üzere, Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan, Moldova, Kırgız Cumhuriyeti, Tacikistan ve Özbekistan'dan katılımcıların davet edildiği toplantıya, İslam Kalkınma Bankası, Asya Kalkınma Bankası, Avrupa Komisyonu, JICA gibi çeşitli uluslararası kuruluşlardan, bölge ülkeleri temsilcilerinden ve donörlerden oluşan yaklaşık 50 kişilik bir katılım

sağlanmıştır. Sözkonusu toplantıya Başkanlığımız adına Başkan Yardımcısı Hasan Erkan Fıratlı ve Teknik Yardım Uzmanı Yeşim Baktır katılmışlardır.

Yoksulluğun Azaltılması Stratejilerinin üçüncüsü niteliğindeki forum, ülkelerin yoksulluğun azaltılması stratejilerinin tasarlanmasında ve uygulanmasında, ulusal YASB (Yoksulluğun Azaltılması Stratejileri Belgesi) ekiplerine yardımcı olma hedefini taşımaktadır. Forum çerçevesinde üç konuya ağırlık verilmiştir.

- Dengeli Beslenme
- YASB'lerin tasarlanması ve uygulanması
- YASB'lerin kurumsallaştırılması

Toplantıda özellikle örnek olaylar, mevcut deneyimlerden çıkarılan dersler ve hali hazırda sürdürülmekte olan yoksulluğun azaltılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesi ve uygulanması konuları, üzerinde önemle durulan başlıkları oluşturmaktadır.

"ISSIK-GÖL BÖLGESİNDE TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ" KONULU TOPLANTI YAPILDI

TİKA Bişkek Program Koordinatörlüğü'nün de üyesi bulunduğu Turizm Alanında Kurumlararası Çalışma Grubu'nun toplantısı 26-28 Kasım 2002 tarihleri arasında Issık-Göl bölgesinde yer alan Çolpon-Ata şehrine yakın Avrora otelinde düzenlenmiştir. Sözkonusu toplantıya Kırgız Cumhuriyeti Başbakanlığı, Kırgız Cumhuriyeti Turizm, Spor ve Gençlik Devlet Komitesi, Issık-Göl Valiliği, Devlet Vergi Müfettişliği, Milli İstatistik Komitesi, Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti'ne bağlı Devlet Mimarlık ve İnşaat Komisyonu temsilcileri, Turizm Alanında Kurumlararası Çalışma Grubu üyeleri ve Turizm alanında faaliyet gösteren özel sektör şirket yöneticileri davet edilmiştir. Uluslararası kuruluşlardan TİKA Bişkek Program Koordinatörlüğü, JICA ve Helvetas temsilcilikleri katılmıştır.

Toplantının ilk gününde oturum başkanlığını yapan Kırgız Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Sn. Coomart Otorbaev, açılış konuşmasında, ülke ekonomisinde geliştirilmesi gereken bazı dalların olduğunu ve onlardan birinin de turizm alanı olduğunu belirtmiş, Kırgızistan'ın turizmden çok şey kaybettiğini önemle vurgulamıştır. Turizm sektöründe faaliyet gösteren özel sektör ile Hükümet arasındaki ilişkinin kurulması için Turizmciler Birliği'nin kurulmasını önermiştir. Bunun dışında, toplantının Issık-Göl'de düzenlenmesinin sebebini ise Kırgızistan turizminin kalbi olmasına bağlamıştır.

Toplantıda Issık-Göl Valisi Sn. E.Anapiyaev, Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti'ne Bağlı Devlet Mimar ve İnşaat Komisyonu Başkan Yardımcısı Sn. B. Nazarov, Kırgız Cumhuriyeti Turizm, Spor ve Gençlik Devlet Komitesi Başkanı Sn. O. Almaküçükov, Kırgız Cumhuriyeti Milli İstatistik Komitesi Başkanı Sn. D. Baycumanov, Devlet Vergi Müfettişliği Müdürü Sn. T. Ataşev turizm sektörüne ilişkin mevcut problemler, onların çözümü ve ileride yapılması gereken hususlara değinmişlerdir.

Toplantı sonunda, katılımcıların ortak görüşleri dikkate alınarak Issık-Göl bölgesinde turizmin geliştirilmesi ile ilgili faaliyetler planı oluşturulmuştur.

Kırgız Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Sn. Coomart Otorbaev, Kırgız Cumhuriyeti Turizm, Spor ve Gençlik Devlet Komitesi Başkanı Sn. Ökmötbek Almaküçükov ile TİKA Bişkek Koordinatörlüğünün görüşmesi sonucunda Türkiye'nin TÜRSAB örneğinin Kırgızistan'da uygulama kararı alınmıştır. Bu konuda Koordinatörlüğümüzün katkılarının önemli olduğu dile getirilmiş, konuyla ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

AVRASYA ÜLKELERİNDE SİGORTACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

Başkanlığımız, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği ile işbirliği içerisinde yürütülen "Avrasya Ülkelerinde Sigortacılık Sektörünün Geliştirilmesi Projesi" kapsamında düzenlenen, "II. Orta Asya ve Kafkas Ülkeleri Sigortacılık Sektörü Yöneticileri Toplantısı", 9-14 Aralık 2002 tarihleri arasında İstanbul ve Ankara'da iki aşamalı bir program çerçevesinde Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan'dan davet edilen heyetlerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Bu program çerçevesinde katılımcılara projede işbirliği içerisinde çalışan TİKA Başkanlığı ile Türkiye'nin sigortacılık sektörünü düzenleyen ve denetleyen kamu kuruluşu konumundaki Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin görevleri, faaliyetleri ve organizasyon yapısına ilişkin bilgiler aktarılmıştır. Toplantı sırasında ayrıca, projede bugün gelinen nokta değerlendirilerek, 2003 yılında gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlere ilişkin fikir alışverişinde bulunulmuştur.

AVRASYA ÜLKELERİNDE REKABET TEŞKİLATLARININ KURULMASI VE/VEYA MEVCUT TEŞKİLATLARIN DESTEKLENMESİ PROGRAMI

Başkanlığımız ve Rekabet Kurumu Başkanlığı işbirliğinde, 2000 yılından itibaren yürütülmekte olan "Avrasya Ülkelerinde Rekabet Teşkilatlarının Kurulması ve /veya Mevcut Teşkilatların Desteklenmesi Programı" kapsamında 2002 yılında gerçekleştirilmesi öngörülen uzman düzeyindeki eğitim programlarından ikincisi Balkan ülkelerine yönelik olarak 16-20 Aralık 2002 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

"Piyasa Ekonomisi ve Rekabet Kuralları" konulu eğitim programında; Rekabet hukukunun ana kavramları, hakim durumun kötüye kullanılması, birleşme ve devralmalarda ortaya çıkan rekabet sorunları, kartel anlaşmaları, rekabet ve regülasyon, rekabet kurallarının uygulanmasında usul kurallarına ilişkin teorik bilgiler ve konularla ilgili örnek olay çalışmaları ele alınmıştır. Türkiye, Romanya, Bulgaristan, Makedonya ve Hırvatistan'daki örnek olay çalışmalarına yer verilmiştir.

Programa, Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Yugoslavya Federal Cumhuriyeti, Makedonya ve Romanya'dan toplam 15 uzman katılmıştır.